

BIOBLITZBCN

Implicación y ciencia ciudadanas para el conocimiento de la biodiversidad

Anna Omedes y Dacha Atienza Campus Gutenberg, Barcelona, Septiembre 2015

Qué es un Bioblitz?

Un **BioBlitz** es una carrera colaborativa, contra reloj, para encontrar tantas especies como sea posible de plantas, animales y hongos, en una localidad determinada, durante un periodo definido – normalmente de <u>24 horas</u>.

Combina la recolección de datos biológicos con <u>implicación</u> <u>ciudadana</u>. Naturalistas y científicos experimentados exploran una zona con miembros del <u>público</u>, <u>voluntarios y grupos</u> escolares.

1er Bioblitz: Kenilworth Aquatic Gardens, Washington 1996

Actualmente se llevan a cabo en diversos paises de Europa, Canada, EEUU, Australia, África y China

seu de ciències nat

Objetivos de un Bioblitz

 Contacto entre ciudadanos, organizaciones que tratan sobre la naturaleza y universidades.

 Curiosidad de los ciudadanos provocada por el trabajo compartido con los científico.

 Descubrir y profundizar el conocimiento sobre la naturaleza.

Objetivos de un Bioblitz

- Incremento de conocimiento de la ciudadanía sobre biodiversidad y su conservación.
- Mejorar les censos de biodiversidad durante una celebración festiva.
- Proyectos de larga duración
- Diálogo entre ciudadanos y expertos. Ambos expresan su opinión una auténtica conversación.
- Participación efectiva de los ciudadanos en temas científicos.
- •

BioBlitzBCN: Organización

2010: Iniciativa de la <u>Universidad de Barcelona</u>, colaboran el Ayuntamiento de Barcelona y el Museo de Ciencias Naturales de Barcelona. Lugar: Parque de la Ciudadela.

2011: Ayuntamiento de Barcelona, el Museo de Ciencias Naturales y la Universidad de Barcelona. Lugar: Jardín Botánico.

2012/2013/2014: Coordinado por el Museo de Ciencias Naturales, colaboran el Ayuntamiento de Barcelona y su Asociación de Amigos. Lugar: Parque del Laberinto.

2015: Se añade el Instituto Botánico, la Universidad de Barcelona, y el Área Metropolitana de Barcelona entre otros. Lugar: Montjuic.

BioBlitzBCN: Organización

Parc de Collserola

Museu de Granollers

Ciències Naturals

Universitat de Barcelona

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

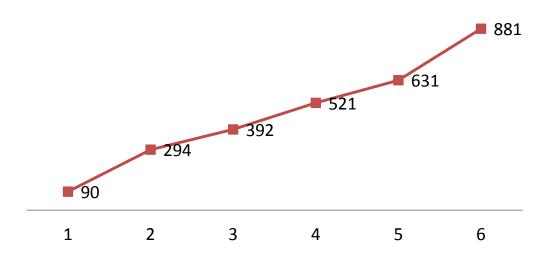

BioBlitzBCN: Participación

Participantes 2010-2015: 2.809

2015:

63 Itinerarios científicos (Especialistas + público general): plantas, aves, insectos, artrópodos, moluscos, mariposas, anfibios, reptiles, líquenes, murciélagos, algas y hongos. 13 Actividades complementarias: fotografía científica, rutas específicas para niños, foto safari, qué es un BioBlitz?

Parque del Laberinto Campo Base 2014

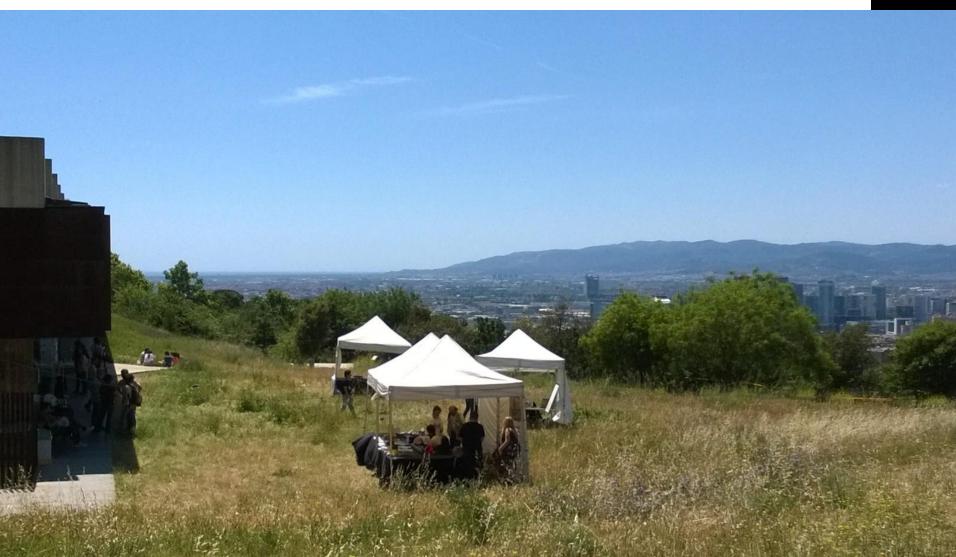

Montjuïc 2015 Campo Base

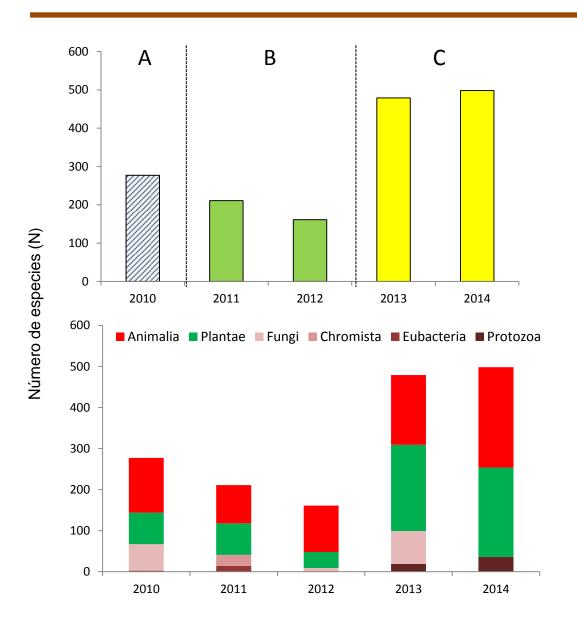
Especialistas 2014

Total 2010-2014 1.627 species

A: Parque de la Ciudadela

B: Jardín Botánico

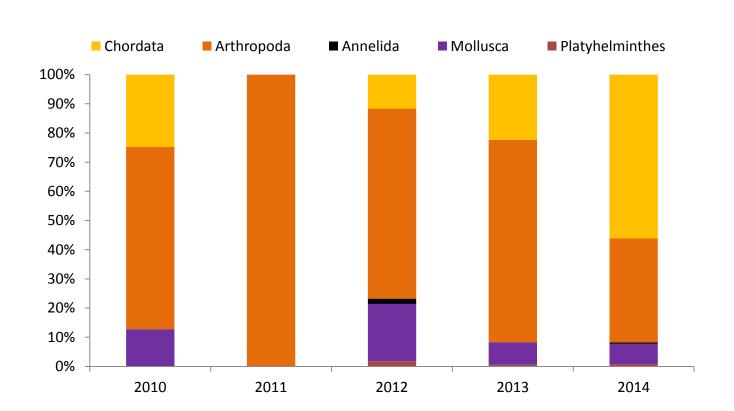
C: Parque del Laberinto

Animales

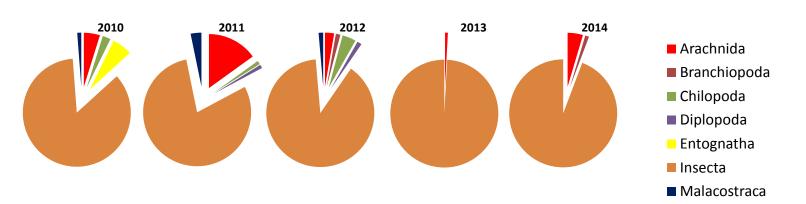

Artrópodos

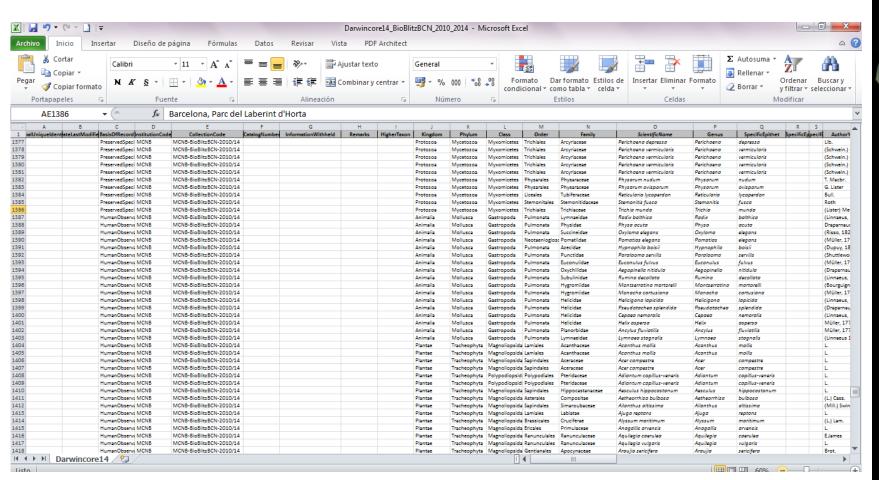

2010	2011	2012	2013	2014
Coleoptera	Coleoptera	Coleoptera	Diptera	Diptera
Dermaptera				
Diptera	Diptera	Diptera		
Dyctioptera				
	Hemiptera	Hemiptera	Hemiptera	Hemiptera
Heteroptera		Heteroptera		
Homoptera				
Hymenoptera	Hymenoptera	Hymenoptera	Hymenoptera	Hymenoptera
Lepidoptera	Lepidoptera	Lepidoptera	Lepidoptera	Lepidoptera
			Mecoptera	
Odonata	Odonata	Odonata	Odonata	Odonata
Orthoptera	Orthoptera			Orthoptera
	Trichoptera			
10	8	7	6	6

BioBlitzBCN: Comunicación

S'està esperant pbs.twimq.com..

RAMA ITINERARIS ACTIVITATS BIOLÒGICS COMPLEMENTÀRIE GRUPS BIOLÒGICS

PECIALISTES RESULTAT: CIENTÍFIC

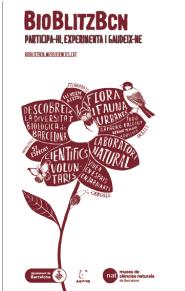

PARTICIPA-HI, EXPERIMENTA I GAUDEIX-NE

Jornades obertes de recerca naturalista - Institut Botànic de Barcelona i zona adjacent del Parc de Montjuïc. 15 i 16 de maig 2015

http://bioblitzbcn.museuciencies.cat/

BioBlitzBCN: Comunicación

El parc del Laberint d'Horta acollirà la cinquena edició de BioBlitz BCN

Les jornades ciutadanes d'observació es faran els dies 30 i 31 de maig, i permetran fer observacions científiques quiades per experts, a més de moltes altres activitats formatives

Els propers divendres 30 i de pable 31 de maig, el parc del Laberint d'Horta acolirà una nova edició del Biotritz BCN. Es tracta d'una activitat grabilta adreçaela a tota la ciutadania interesnada a observor i descobrir la nature urbana amb l'acompainvament de risturalistes esports. Panal feloment a les recer ques de la biodiversitat, es dunk a forme un ampli programa d'activitats adregat a tots ele públics tolors, visites guindes al paro i

sectivitats fotográfiques. Els participants tindran ocasió als jardins del Laberint d'Horta compartint amb els especialistes lles técniques d'observació i iden-Milicació d'especies, tant de Rora calques, bridds, liquens, plantes vasculars...) com de fauna (mol-Buscs, artrópodes, amfibis, réptils ocels, marrifers.)

En l'edició del 2003 es van idantificar més de 400 espécies de diferents grups biológics ubicato en aquest hitsitat. Ann va ser possible grácies a les mostres obtinguées pels 750 partieganta i pela 36 experta.

Els participants disperaran vació científica lupes, microscopia i tot el material recesseri per actuar com a autentics naturale-Tes. Les mostres obtinguées sevan entregades als experts per al seu reconsisement i per a la conresponent inclusió al cens de Pendiversitat de la ciutat.

Six participar en l'activitat noends caldrá inscriure's en atpur dels tineraris dentifics o de les activitats formatives a través de la página www.bioblitzben.museucionoles-cat. Cada grup d'esflucii disposa d'una especialistes uffiren i de fitues de consulta omb les indicacions bissiques ideis organismes a observar, d'on es poden trober i de com realitzar fobservació

El musi del divendres 30 de maig, els alumnes d'ESO i babó-Renat protagonitzaren les obser vacions i identificacions de flora i fauna. A partir de divendres a la floreis i fine clinicable 31 a lee 10 h: silobrinan els itimeraris i les activi tats formatives al públic en generel. Les inscripcions s'obren el die 15 de maig i es tancaran el 26.

Els més petits disfruten descriptif tota mens d'animais, mentre els experts els expliquen curiositats sobre les troballes 🖩 s. « air

BCN és una iniciativa del Museu de Ciércios Naturals de Barcelo-na. (Associació d'Antico del Museu de Ciéncies Naturals de Bar celora i Pijuntament de Barcelona - Hibbitat Urisa.

Té també la participació d'entitats cientifiques i naturalistes Americació Cotolona de Molaco. logia. Associació Galanthus, Bio-Systemated Virtual, Comporer de Pain Natural de la Serva de Collserola, Institut Català d'Ornito logis, Masseu de Ciéncies Natu rats de Granofiers, Sociedad Es palidis de Liquenologia, Universitut Autonome de Beroelone Universitat de Sarceloro, Socie tat Catalana de Lepidopterolo gia: i abd mateix de hotánios

Edició liderada pel Museu de Ciències

El primer BioBitz es va realizar Carry 1996 six Extato Units, on una edició en que es van identificar evon de 1.000 espécies, i a la cost es va convider public i millions de concercació. Des d'aquella edició amb-lexit, moltes organitzacione arrou del món han repetit aquest concepte. La principal casacterleti oi és que tarxin public, tant adult com infantii, i que qualsesci persona interossado pot unir se als ciem ffics en el camp d'estadi. De Blo Sitz SCN s'errearques es el context d'expansió de la cièrcia partici

L'edició d'aquest any està liderade pel Museu de Ciències de Barceiona, que sempre la ha participat, però que enguery n'haugurat la poordinació. Alsí be espico Tavier Uted, portaveu del museu, que seseguro que la consocativos té cada any rels lost. "Hern evolucional moltissim des de les primeres edisions, tant per la participació del public com pei que fa a la presênça de científico i professionals".

A una petmana de la celebració del Stoffilty BCN, etc diversos êtrecarie als, rquals we not opuntar of pa-Dic on personal la estan painebé espoles. Ulled parts de gainstel un 100% departicipació: "Divendres al muti benim grupo escolars, i la resposta a la sorvocatoria ha esta rombrosa" Aquests bors resultats fan pensar oue en prissimes ediplans es podria ampliar l'oferts, un fet que repercutirio tombé, segone destaca Ulot, en un augment de les distins recolligées, que és un dels objectus finals d'aquest esdeveni ment. Pel capi de setmana vinent no es despeta pasar professionals a disposició del públic que no s'hapi poaul inscriure préviament.

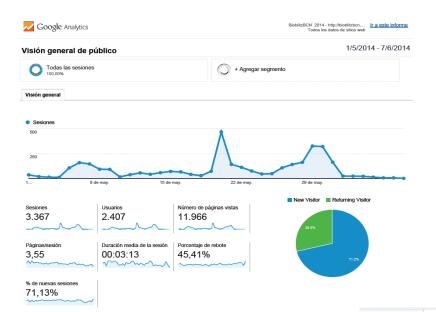
complets. També pel ciue fa a les

BioBlitzBCN: Comunicación

Web

Twitter #bioblitzbcn

4. Què milloraries del format o de la metodologia de la/les activitat/s que has fet?

Preguntas con una selección de respuestas: profesores, ciudadanos y científicos

BIOBLITZBC	avaluació <u>BioBlitzBcn</u> int d'Horta 30 i 31 de i
	Qüestionari d'avaluad Parc del Laberint d'Ho

2014 (professors) maig

ió BioBlitzBcn 2014 8. En quin grau estàs d'acord o en desacord amb les següents afirmacions? orta 30 i 31 de maig (encercla el número 1= Totalment en desacord 4= Totalment d'acord) T'agrairíem que dediquessis uns minuts a dir-nos el que penses de la

ades sobre p		
tivitats que ha	1. Quina o quines	BIOBLITZBCN

☐ Visita guiada al Pa ☐ Taller de pràctica 1. Si us plau, va □ Activitat familiar

☐ Voluntariat de su ☐ Recerca pel meu Activitat/s en concre 1 genss

2. Quan has vingu L'adaptació de

☐ Divendres tarda 1 genssa ...i quantes hores La possibilitat ☐ Menys de 2 hore

i documentaci 1 genssa 3. Amb qui has vi

 El format i la o 1 genss

4. Què t'ha motiv ☐ Interès per la nat El Material i e ☐ Interès per la rec ☐ Interès per un gr ☐ Conèixer el Parc

5. Què t'ha agrada

6. Què creus que

□ Si □ No Què

☐ Provar una cosa (El BioBlitzBcn ☐ Ajudar com a vol 1 genss

2. Què t'ha agrad

3. Què creus qu

7. Si has fet un iti adequadament er

•	C P
BIOBLITZBCN	T te
	E.

Qüestionari d'avaluació <u>BioBlitzBcn</u> (especialistes) arc del Laberint d'Horta 30 i 31 de maig 2014

aarairiem que dediquessis uns minuts a dir-nos el que penses de la " eva experiència d'avui.

ns servirà per millorar les futures edicions del BioBlitzBCN. Noltes gràcies!

1. Quina o quines activitats has fet durant la teva participació al BioBlitz?

☐ Itinerari biològic

□ Caça fotogràfica d'espècies ☐ Visita guiada al Parc

☐ Taller de pràctica naturalista (cant ocells, fotografia, observació, caixes niu) ☐ Activitat familiar per als més petits (itinerari, dibuixem i pintem, safari fotogràfic)

☐ Recerca pel meu compte o amb companys

Activitat/s en concret:

2. Quan has vingut?

☐ Divendres tarda ☐ Divendres vespre ☐ Dissabte mati ☐ Dissable tarda

...i quantes hores t'hi has quedat? ☐ Menys de 2 hores ☐ De 2 a 4 hores

☐ De 4 a 6 hores ☐ Més de 6 hores

3. Què t'ha motivat a participar en el BioBlitz?

(Si us plau marca un màxim de 3 opcions, les que consideris més importants.)

☐ Compartir coneixements amb els ciutadans i els altres especialistes. ☐ Conèixer millor la biodiversitat urbana.

☐ Contribuir dades útils a la ciència i a la gestió dels nostres parcs.

Pertanyo a una entitat que hi participa.

☐ M'ho ha recomanat un col·lega. ☐ Fer treball de camp

□ Participar en un projecte engrescador, que combina recerca i divulgació.

□ Despertar l'interès per la natura i la biodiversitat. □ Donar a conèixer la meva entitat o projecte.

4. Què t'ha agradat més de l'experiència?

5. Què creus que s'hauria pogut fer millor?

6. Què milloraries de la gestió científica del BioBlitzBon en futures edicions?

7. Si has guiat un itinerari biològic de recerca, creus que has pogut compatibilitzar correctament les tasques de prospecció i divulgació?

□ Sí □ No Si us plau, explica'ns-ho:

 En quin grau estàs satisfet amb els següents a 	aspectes?			
(encercla el número)	1= Gens sa	tisfet	4= Molt s	atisfet
El lloc on s'ha realitzat el BioBlitzBcn 2014	1	2	3	4
Informació de l'organització <i>prèvia</i> a les jornades	1	2	3	4
Suport de l'organització durant l'activitat	1	2	3	4
Pràctiques responsables en el treball de camp	1	2	3	4
Material i equipament científic a disposició	1	2	3	4
Espais de treball (laboratori)	1	2	3	4
Recollida de dades científiques	1	2	3	4
Difusió dels resultats científics (durant jornades)	1	2	3	4
Acte institucional / de cloenda	1	2	3	4
Oferta d'activitats complementàries	1	2	3	4
Promoció del <u>BioBlitzBcn</u> per atraure participants	1	2	3	4
Web bioblitzbcn.museuciencies.cat	1	2	3	4
mplicació de les entitats participants	1	2	3	4

9. En quin grau creus que s'han assolit els següents d	objectio	ıs del <u>BioBli</u>	tzBcn?	
1= No assolit 2= Parcialment assolit 3=Substancialment	assolit	4= Assolit c	ompleta	ment
Generar dades científiques útils per enriquir el cens de biodiversitat de Barcelona.	1	2	3	4
Motivar els ciutadans pel coneixement de la natura local l el treball científic.	1	2	3	4
Encoratjar la interacció entre científics i ciutadans, i entre experts professionals i afeccionats, en diferents grups biol	ògics1	2	3	4
Sensibilitzar sobre la importància de la biodiversitat, i la Necessitat de documentar-la i preservar-la.	1	2	3	4
Proporcionar oportunitats d'iniciació en habilitats naturali bàsiques als ciutadans	stes 1	2	3	4
Oferir una porta d'entrada a una posterior implicació dels participants en altres projectes de ciència ciutadana	1	2	3	4

Una mica d'informació sobre t

Edat 18-24 25-34 35-44 45-54 55-64 65-74

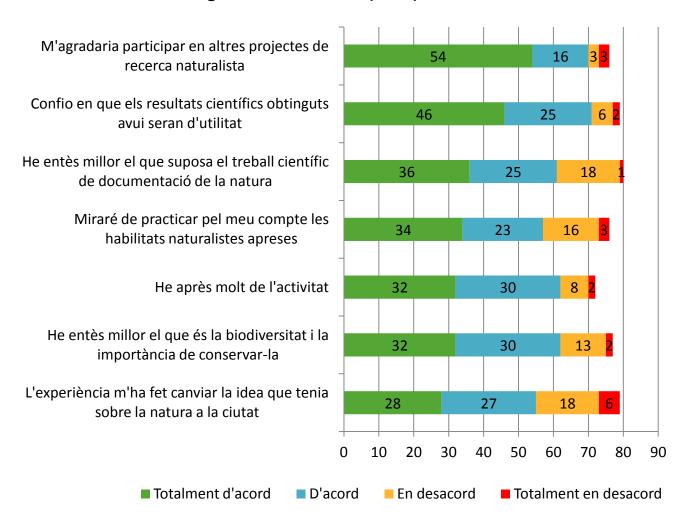

museu de ciències

BioBlitzBCN: Evaluación

Valoración del impacto y consecución de los objetivos (ciudadanos)

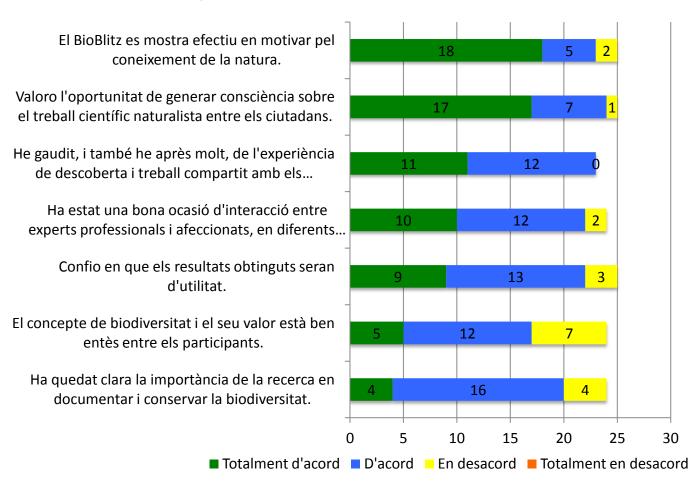
Grau d'acord amb les següents afirmacions: (n=81)

BioBlitzBCN: Evaluación

Valoración del impacto y consecución de los objetivos (científicos)

Grau d'acord amb les següents afirmacions (n=25)

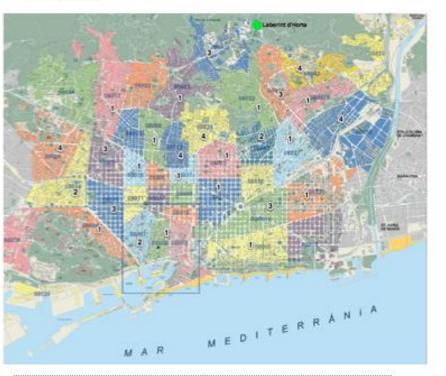

BioBlitzBCN: Evaluación

Ocupació ‡

Personal directiu	1
Tècnics i professionals científics i intel·lectuals	32
☑ Professionals de l'ensenyament	9
Tècnics i professionals de suport	5
Empleats administratius	7
Treballadors de serveis	7
Treballadors no qualificats	1
Estudiants	8
Jubilats	7
Aturats	5
No contesta	20
Total	93

Procedència

Total Barcelona		54	No contesten	29	
	Total altres municipis	10	Total	93	

Implicación y ciencia ciudadanas para el conocimiento de la biodiversidad

- Diversión Atmósfera festiva con elemento competitivo.
- Local Descubrir y explorar la biodiversidad a la puerta de casa.
- Compromiso y colaboración Organizaciones y particulares colaboran con la comunidad comprometiéndola.
- Identificar especies poco habituales diefrentes expertos colaborando pueden recoger nuevos datos sobre habitats útiles para su manejo.
- Inventarios Las listas son un buen comienzo de inventario o útiles para añadirse a existentes.
- **Medios de comunicación** El atractivo de un único evento con gran diversidad compartiendo un fin.

BioBlitzBcn: caminos futuros

- Red BioBlitz
  - Otros lugares, podemos ofrecer nuestra experiencia
  - Compartir expertos
  - Compartir comunicación
  - Compartir bases de datos
- Los ciudadanos como expertos independientes en algunos grupos

Muchas gracias!

